

Projecte de seguiment de la biodiversitat dels espais de la Fundació Catalunya-La Pedrera

2013

—
Fundació
—
Catalunya
—
La Pedrera
—

Síntesi de les dades més rellevants

Durant el 2013 s'ha realitzat el quart programa de seguiment de la biodiversitat de les finques de la Fundació Catalunya-La Pedrera amb l'objectiu de valorar l'estat i les tendències del seu medi natural. El programa de seguiment del 2013 s'ha centrat en 14 espais i ha abastat un conjunt de 38 indicadors. El percentatge d'indicadors valorats positivament durant el 2013 ha estat superior al dels anys anteriors.

- A les Planes de Son destaca l'elevat nombre d'espècies d'ocells rapinyaires que s'hi poden observar, fet aquest que es deu a l'existència d'un punt d'alimentació suplementària que es gestiona des del centre MónNatura Pirineus. La presència d'ocells rapinyaires és una eina molt útil per a les activitats d'educació ambiental i de divulgació dels valors del medi natural pirinenc que es duen a terme des d'aquest centre.

- Al Congost de Mont-rebei es veu de manera força clara que bona part de les fluctuacions que presenten els diferents components del seu medi natural estan més relacionades amb les condicions meteorològiques dominants en un any determinat que amb canvis en els seus hàbitats o en la seva gestió, fet aquest que s'ha pogut exemplificar el 2013 amb una millora d'alguns components del seu medi natural gràcies les favorables condicions climàtiques primaverals. Per altra banda, es manté la població de llúdriga a l'espai i esdevé un singular atractiu per als qui el visiten.

- A la Muntanya d'Alinyà s'hi ha establert un punt d'aportació suplementària d'aliment per a ocells necròfags, el qual ha esdevingut una peça clau del projecte de reintroducció del voltor negre a Catalunya i Alinyà ha esdevingut un dels pocs indrets d'Europa on es poden observar les quatre espècies existents de voltor alimentant-se simultàniament. Cal remarcar que el model de gestió que es du a terme a Alinyà tendeix cap a la sostenibilitat, tant pel fet que la conservació dels seus valors naturals va aparellada amb el manteniment de les activitats econòmiques tradicionals com pel fet de contribuir a la dinamització social i econòmica de la vall. El bon estat de conservació de la flora i el seu interès, amb presència d'espècies de notable valor conservacionista com el coralet, pot ser també un nou complement per a la consolidació del model de turisme de natura que es promou a Alinyà.

- La Llacuna de l'Aufacada és una zona molt interessant per a la conservació de la fauna i els hàbitats aquàtics, però s'havia vist afectada per tot un seguit d'usos (conreu, caça, pesca. etc.) que limitaven el desenvolupament de totes les seves potencialitats com a espai d'alt valor per a la conservació. Tant la prohibició de la caça que va tenir lloc l'any 2010 com el desenvolupament del projecte LIFE de la Unió Europea que està comportant una disminució de la salinització de la llacuna, estan facilitant la recuperació de la funcionalitat ecològica i els excepcionals valors naturals d'aquest espai, cosa que ja es posa en evidència amb l'increment de la seva població d'ocells i la millora de la comunitat d'odonats.

- A la finca de l'Avenc de Tavertet el programa de seguiment del 2013 confirma la compatibilitat entre la conservació dels rapinyaires que nidifiquen en aquesta finca, l'activitat turística i l'ús ramader que hi té lloc, ja que la població d'ocells característics d'espais oberts és diversa i abundant, cosa que permet concloure que, en general, els espais oberts estan ben conservats.
- L'espai Mig de dos Rius és un espai de dimensions reduïdes, però també una clara demostració de que si el territori es gestiona adequadament fins i tot el medi natural d'aquests petits espais pot assolir uns valors remarcables: el manteniment de la pastura i el dall periòdic dels prats beneficien la població de lepidòpters d'aquest espai inclòs al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà.
- La finca del Port d'Arnes és una de les finques de més interès per a la conservació, destacant especialment el sector dels Estrets d'Arnes. Les altes parets que voregen el riu Estrets són un bon punt per a la nidificació d'ocells rapinyaires. També és notable el poblament de determinats grups d'invertebrats, com és el cas de les libèl·lules, grup que presenta una diversitat excepcional i que inclou algunes de les espècies de més alt valor per a la conservació de Catalunya.
- L'estany d'Ivars i Vila-sana es va emplenar de nou l'any 2005 i d'ençà aquesta data ha anat incrementant el nombre d'ocells que el freqüenten, fet aquest que demostra l'èxit que poden assolir les mesures de recuperació d'espais naturals. El nombre d'ocells sembla que es vagi estabilitzant i que ho faci a un nivell força alt, però millores en la gestió dels nivells de l'aigua encara poden afavorir l'arribada de noves espècies, especialment limícoles.
- L'èxit de les mesures de recuperació del medi natural es mostra de manera exemplar a la finca de Can Morgat —que forma part de l'espai d'interès natural de l'Estany de Banyoles— on entre els anys 2005 i 2006 es van crear diverses llacunes, les quals han esdevingut un dels punts més importants d'aquest espai protegit pel que fa a amfibis i insectes, com és el cas de les libèl·lules. Ambdós fets posen de manifest l'èxit que es pot assolir en les iniciatives de creació de nous espais naturals i el caràcter exemplar que aquestes poden tenir.
- El Sot de Fuster és un espai de mides força reduïdes però s'ha anat consolidant com un espai d'alt valor ecològic, com ho demostra la creixent colònia d'ardeids que s'hi ha instal·lat, així com el també creixent nombre d'ocells rapinyaires i de cigonyes que hi nidifiquen. La protecció de l'espai, anteriorment afectat per una activitat extractiva, mostra les possibilitats de les tècniques de restauració d'espais naturals, ja que amb uns costos mínims es poden obtenir uns resultats notables.

Valoració del conjunt d'espais

Tot seguit es presenta la taula que mostra els resultats obtinguts en l'aplicació del programa de seguiment del 2013 de la biodiversitat dels espais de la Fundació Catalunya-La Pedrera. En aquesta taula també s'hi han incorporat els resultats de tots els indicadors calculats fins a la data.

<i>Espai</i>	<i>Indicador</i>	2010	2011	2012	2013
Planes de Son	Nombre màxim de rapinyaires observats				
Congost de Mont-rebei	Diversitat i abundància de lepidòpters				
	Diversitat i abundància d'ocells				
	Tendència dels ambients dels ocells				
	Manteniment de la població de llúdriga				
Muntanya d'Alinyà	Ús del PAS i nombre de carronyaires				
	Diversitat i abundància d'ocells				
	Tendència dels ambients dels ocells				
	Població de gall fer				
	Estat de conservació de la flora				
Coll de Can Maçana	Diversitat i abundància d'ocells				
	Tendència dels ambients dels ocells				
Llacuna de l'Aufacada	Diversitat i abundància d'odonats				
	Diversitat i abundància d'ardeids				
	Nombre d'ocells aquàtics hivernants				
	Parelles d'ocells aquàtics nidificants				
	Parelles de fumarell carablanc				
	Presència de fartet				
	Evolució dels hàbitats				
Cingles de l'Avenc de Taverdet	Reproducció d'amfibis				
	Estat ecològic dels prats naturals				
	Nidificació de rapinyaires				
	Parelles d'ocells d'espais oberts				
Mig de Dos Rius	Diversitat i abundància de lepidòpters				
	Diversitat i abundància d'ocells				
	Tendència dels ambients dels ocells				
	Població de picot garser petit				
Bosc de Vilalta	Èxit reproductor de l'àguila cuabarrada				
	Abundància de perdiu				
	Abundància de conill				
Puigventós	Diversitat i abundància d'ocells				
	Tendència dels ambients dels ocells				
	Abundància de perdiu				
	Abundància de conill				

Estrets d'Arnes	Diversitat i abundància d'odonats				
	Diversitat i abundància de lepidòpters				
	Nombre d'exemplars d'abellera d'estiu				
	Èxit reproductor de l'àguila cuabarrada				
	Èxit reproductor del voltor				
Can Puig de Fitor	Diversitat i abundància d'ocells				
	Tendència dels ambients dels ocells				
Estany d'Ivars i Vila-sana	Percentatge d'ocells hivernants				
	Parelles reproductores d'ocells aquàtics				
	Nombre màxim d'ocells aquàtics				
	Nombre d'ocells anellats				
	Abundància de ratpenats				
Can Morgat	Diversitat i abundància de lepidòpters				
	Diversitat d'odonats				
	Diversitat i abundància d'amfibis				
Sot del Fuster	Parelles d'ardeids i de rapinyaires				
	Nombre d'ocells anellats				
	Evolució de les comunitats vegetals				

Molt bo	Bo	Mitjà	Dolent	Molt Dolent	Dades insuficients	No mesurat

Comparació 2010 – 2013

En el gràfic que segueix es mostra el percentatge que anualment ha tingut cada una de les cinc valoracions utilitzades sobre el total dels indicadors calculats en un any determinat..

